

АРКАДІЙ ШЕВЧЕНКО НАПИСАВ УЖЕ ПОЛОВИНУ КНИЖКИ

Нью Йорк. — Аркадій М. Шевченко, народжений в Україні советський дипломат, який займав в Об'єднаних Націях високий пост заступника генерального секретаря з платню 87,000 доларів річно та який з кінцем минулого тижня не послухав наказу советського уряду і відмовився від повороту до Москви, закінчив уже половину своєї книжки, яку він почав писати три роки тому для американського видавця і, мабуть, за згодою советського уряду, Хоча А. Шевченка ніхто не бачив від часу його відмови від повороту до Москви, то в четвер, 13-го квітня, він в товаристві свого американського адвоката Ернеста А. Гросса відвідав тут Клуб Сенчорі та познайомився і розмовляв з рядом видатних американських адвокатів. З повідомлення виходить, що розмова мала суто товариський характер і причиною його відвідин в Клуб — як пояснив його адвокат — було головне бажання доказати, що Шевченко не скривався, а тільки виїхав на кілька днів на відпочинок в одному з курортів в горах Поконо в Пенсильванії. Щодо публікації його книжки, А. Шевченко має контракт з видавничою фірмою Алфред А. Кнопф, Інк., в Нью Йорку. Ашбель Грін, віцепрезидент видавництва і старший його редактор, відмовився дати будь-які інформації щодо змісту книжки А. Шевченка. Він тільки висловив сумніви, чи ця книжка має будь-який зв'язок з рішенням Шевченка не вертатися до Советського Союзу. Грін додав, що звичайно його фірма є виплачувати авторам деяку суму домовленою гонорару наперед.

Речники советського уряду в Москві і в Об'єднаних Націях далі виступають своє твердження, що Шевченко, молячись, поступав "під натиском" американських розвідних агентств, що з американського боку рішучо заперечується. З далішніх інформацій виходить, що советський уряд вимагає усунення А. Шевченка з його високого посту заступника генерального секретаря Об'єднаних Націй, але сам Шевченко в цій справі ще не зайняв становища, а його адвокат сказав, що Шевченко перебуває на платній відпустці та що він займе в цій справі становище після зустрічі і розмови з генеральним секретарем Об'єднаних Націй Куртом Валдгаймом, який тепер перебуває на приватних відвідинах у Відні та який вертається до Нью Йорку в перших днях наступного тижня. Передбачається можливість, що якщо А. Шевченко був би звільнений з його посту в ООН на вимогу советів, то він міг би дістати відшкодування в сумі приблизно 100,000 доларів з уваги на те, що він має вже підписаний контракт праці на далішніх два роки.

Аркадій Шевченко в Об'єднаних Націях в жовтні м. р.

КАРТЕР І ЧАУШЕСКУ НАГОЛОШУЮТЬ ПОТРЕБУ ЗВ'ЯЗКІВ ЗСА І РУМУНІЙ

Вашингтон. — Президент Румунії Ніколаї Чаушеску — він же також генеральний секретар румунської Комуністичної партії — прибув до З'єднаних Штатів Америки з офіційною візитом і в середу, 12-го квітня ц. р., після короткої привітальної церемонії, відбув довшу розмову з президентом Джиммі Картером та іншими американськими офіційними особами. Четверта візита Чаушеску до ЗСА на протязі 8-ох років свідчить, що Румунія дуже заінтересована в покращенні і розвиток тісних зв'язків з Америкою, попри те, що вона належить до Варшавського Пакту і є однією із сателітних країн, однак, з дещо відмінною від інших сателітів закордонною політикою, — кажуть політичні коментатори. Це врахував у своїй привітальній промові президент Картер, заявляючи, що він і президент Чаушеску мають "однакові погляди". "Ми віримо в абсолютну державну суверенність і в державну незалежність наших країн", — заявив президент Картер. Чаушеску, країна якого є змушена вести обмежену закордонну політику, у своїй довшій відповіді також кількаразово повертався до справ незалежності і суверенності та наголошував на важливості співпраці Румунії із З'єднаними Штатами Америки. Це підкреслення вказує на потребу Румунії тісно співпрацювати з такою великою країною, як ЗСА, бо країна, яка оточена з трьох сторін країнами сателітними, може втримати свою незалежність тільки в оперті на велику третю силу.

Співпраця між обидвома країнами, як це наголошували обидва президенти, постійно поліпшується, особливо в останній декаді в часі владування у Румунії Чаушеску. Як відомо, Чаушеску став генеральним секретарем румунської Комуністичної партії в 1965 році, а зараз після того був найменований на президентство. Також збільшилась вде-сятеро торговельна виміна між ЗСА і Румунією, яка зросла із 40 мільйонів в 1969 р. до 493 мільйонів в 1977 році. Цей зріст треба, очевидно, завдячувати упривілежованому статусу, який Румунія одержала від Адміністрації Форда два роки тому. Президент Картер висловив надію, що торговельна виміна збільшиться боюда на 50 відсотків в наступних трьох роках. Картер також позитивно висловився про політику Румунії на відносно гуманітарних справ, обидва прав людини і еміграції зокрема. "Ми віримо у поширення прав людини", — заявив Президент ЗСА, хоч у цьому випадку він дещо відрізняється думками від багатьох конгресменів, які закликають румунським комуністам утиски супроти тих осіб, які виявляли бажання емігрувати. Серед бажаних є також багато жінок. Особливо критично про румунську еміграційну політику висловлюється конгресмен Клеренс Д. Лонг, демократ з Меріленду, який подав до відомої 125 прізвищ осіб, яким румунський уряд відмовив права на виїзд. Картер також позитивно висловився про посередничу роль Чаушеску у В'єтнамі, Єгипті й Ірані та інших країнах. Речники Державного департаменту, які займаються справами відносин між ЗСА і східноєвропейськими країнами стверджують, що покращили зв'язки не тільки з Румунією, але також іншими комуністичними країнами, а в першу чергу з Польщею, Мадяриною, Болгарією та іншими. На їхню думку, візита Чаушеску до Вашингтону тільки скріплює ці зв'язки з країнами Східної Європи.

Відносини між Західною Німеччиною і ЗСА погіршилися

Бонн. — Західнонімецький канцлер Гельмут Шмідт у середу, 12-го квітня, підтвердив, що протягом останніх місяців погіршилися відносини між його урядом і урядом президента Джиммі Картера, зазначаючи, що на це є різні причини — економічні, оборонні, дипломатичні і т. п.

Щодо економічних проблем, то західнонімецький уряд твердить, що Вашингтон "надто наполегливо" натискає на Бонн, щоб припинити розвиток німецької економіки, бо американський уряд вважає, що це спричинило б до збільшення імпорту Німеччиною з інших держав вільного світу.

Крім того, Західна Німеччина вважає, що президент Картер забагато наголошує справу порушення прав людини і комуністичних країн, зокрема в СРСР. Бонн побоюється, що ця політика Президента може спонукати Москву закрити політику детанту із Заходом, або послабити її, а це, на думку західнонімецького уряду, поведе до збільшення небезпеки війни на терені Європи, як теж перешкодить торговельним зв'язкам з країнами комуністичного блоку.

Протягом останніх кількох днів світова преса була переповнена вітками і коментарями відносно розбіжностей між Вашингтоном і Бонном в справі невтронної бомби. Як відомо, президент Картер минулого тижня остаточно вирішив, що ЗСА покищо не будуть продукувати цієї зброї, зазначаючи, що кінцеве рішення в цій справі залежатиме від того, чи Советський Союз виявить "здержливість" відносно розбудови власної ядерної та конвенційної зброї. Хоча канцлер Шмідт тепер твердить, що "вдовольнений рішенням Президента", то близькі його співпрацівники зазначають, що таке рішення було "дуже розлючило Шмідта", бо він приклав великих зусиль, щоб переконати опозицію у власній партії, що невтронна бомба потрібна для скріплення оборонної спроможності європейських членів НАТО. Минулої середи Шмідт повідомив, що якщо ЗСА в майбутньому так випро-дукували б невтронну бомбу, то Західна Німеччина вимагатиме, щоб всі члени НАТО спільно вирішили, чи повинна ця зброя бути розміщена на терені Західної Європи і додав, що Бонн не погодиться, щоб невтронна бомба знаходилась тільки на території Західної Німеччини. Коментатори твердять, що цією заявою Шмідт хотів заздалегідь запобігти можливим закидам з боку Вашингтону, що, мовляв, Бонн не встановив чіткого становища відносно невтронної бомби.

ВЕНС РОЗПОЧАВ СВОЮ ПОЇЗДКУ ДО АФРИКИ І СССР

Вашингтон. — Державний секретар Сайрус Венс у середу, 12-го квітня, розпочав свою міжнародну поїздку, протягом якої планує відвідати Танзанію, Родезію, Південно-Африканську Республіку, Британію та Советський Союз. Метою поїздки до африканських країн і Лондону є довести до порозуміння між усіма фракціями щодо перебрання влади в Родезії чорною більшістю, а під час нарад у Москві Венс старатиметься усунути деякі із розбіжностей між ЗСА і СССР щодо нового договору в справі обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ).

ЗСА і Британія — колонією якої була Родезія до 1965-го року, коли білий меншинний уряд прем'єра Іана Сміта самостійно проголосив самостійність — роблять старання відносно скликання загальної конференції, в якій взяли б участь представники тимчасового родезійського уряду, до якого входять Сміт і представники поміркованих чорних фракцій, як теж переконують лідерів радикально-революційного Патріотичного Фронту Родезії та президентів сусідніх держав, щоб прибули на цю конференцію. Проте, вигляди на скликання такої конференції зменшилися, коли кілька днів тому тимчасовий родезійський уряд відмовився перегорювати з провідниками Патріотичного Фронту якийсь вель збройну боротьбу проти уряду прем'єра Сміта. Секретар Венс під час своєї поїздки до згаданих африканських країн старатиметься перекопати всі фракції, щоб такі взяли участь у міжнародній конференції, яка тенативно запланована на кінець квітня у Женеві, або на Мальті.

Заки Венс відлетить до Москви 19-го квітня, то протягом двох днів братиме участь в нарадах представників Британії, Туреччини, Ірану і Пакистану, які відбуються в Лондоні. Згадані держави — це члени Центральної Союзної Організації, яка має оборонний характер.

Знову почалась війна між двома комуністичними країнами

Бангкок, Тайланд. — Ассосієт Пресс інформують, що між двома комуністичними країнами, Камбоджею і В'єтнамом, знову розпочалась війна на усій ширині 750-мильового кордону. Камбоджські речники твердять, що у напад на Камбоджу бере участь одна дивізія (10,000 вояків), танкові і летунські частини та артилерія, яка обстрілює позиції камбоджців та їх своєї території. Покищо з лінії фронту приходить дуже суперечливі інформації. Камбоджці твердять, що вони силою вогню припинили наступ в'єтнамців і ті тепер панічно відступають на свою територію; в'єтнамці, натомість, опрокидають камбоджські інформації, кажуть, що їхні війсь-

Західна Європа на шляху до створення спільного парламенту

Копенгаген. — Деякі західноєвропейські держави, члени Європейської Економічної Спільноти, зробили ще один крок далі на шляху до об'єднання Західної Європи, погодившись на відбуття виборів в червні 1979 року для вибору тимчасового Європейського Парламенту. Це рішення делегати ЕЕС, які з'їхалися до Копенгагена на дводенну річну конференцію, назвали

ТАТ'ЯНА ХОДОРОВИЧ ПРОСИТЬ СВІТОВУ АСОЦІАЦІЮ ІНВАЛІДІВ ВІЙНИ ЗАСТУПИТИСЬ ЗА РУДЕНКА

Микола Руденко з дружиною Раїсою.

Париж. — Відома дисидентка Тат'яна Ходорович, член Міжнародної Амністії, яку кремлівські верховоди "видворили" недовго із Советського Союзу, звернулася обширним листом до Світової Асоціації Інвалідів Другої світової війни, прохачи її заступитися за Миколу Руденка, який був засуджений советським судом на 7 років ув'язнення і 5 років заслання за обробку прав людини і свою діяльність в Українській Групі нагляд за виконанням Гельсінської угоди. За свою діяльність, — пишеться далі в листі Т. Ходорович, — і книжку "Економічні моноліти", в якій він сильно критикує економічну теорію Маркса, Руденка виклинуто з КПСС і зі Спілки Письменників України, а потім, як уже відомо, засуджено за фальшивим свідченням свідків, засуджено на довічне ув'язнення.

Тат'яна Ходорович далі в листі до Асоціації Інвалідів описує обстановку, в якій прихилилось працювати Миколі Руденку, який пережив внаслідок важкого поранення. "Ми знаємо, які тяжкі умовини життя в советських концетраційних таборах, — пише в кінці листа пані Ходорович, — де навіть фізично здорові особи не вдержують, а для Миколи Руденка вони можуть бути смертельно гіршими. Я дуже прошу Вас, інвалідів Другої світової війни, заступитися за інваліда Миколу Руденка, за його життя і свободу".

Ходорович просить також Світову Федерацію Воєнних Інвалідів спонукати американських інвалідів, щоб і вони виступили в його обороні.

ПРО ЗАКРИТИЙ ПРОЦЕС МАТУСЕВИЧА І МАРИНОВИЧА

Нью Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продісталися деякі вістки про закритий процес М. Матусевича і М. Мариновича, який відбувся у Василькові біля Києва в останніх днях березня і на початку квітня ц. р. Суддя — Помоз (ім'я невідоме). У обом присудили по 7 років таборів і 5 років заслання.

На суд з Москви приїхали Олександр Подрабінск, член Комісії для дослідження зловживання психіатрії в СРСР, та Тана Осіпова, член Московської громадської групи для сприяння виконанню Гельсінських угод. Але на судову залу їх не допустили.

Люба Мурженко, дружина політичного в'язня Олексі Мурженка, засудженого в 1970 році на 14 років ув'язнення в ленинградському процесі "самолотчиків", також старалася протиставити на суд Матусевича і Мариновича. 27 березня на вулиці в Києві (в присутності Подрабінки й Осіпової) Мурженко арештували і тримали в тюрмі до 8 квітня. В тюрмі вона вела протестну голодовку аж до часу звільнення.

Стало відомо, що Оля Гейко, дружина Матусевича, тепер перебуває в київській лікарні — вона має запалення легенів.

З різних джерел є вістки, що після закінчення Бєог-радської конференції, режис-ми в таборах і тюрмах

Пластові курені „Верховини“ відбули свою Раду

Союзявка (Л.Ю.) — Пластові курені сеньорів і старших пластунок „Верховини“ відбули в минулу суботу й неділю, 8-9 квітня на цій оселі УНСоюзу свою Раду. У програмі було звітування про пророблену працю, усталено внутрішньо-курні не називаючи, вибрано нові проводи та намічено план праці на будуче.

Курені „Верховини“ головну увагу присвячують акціям для поширення та підтримки видань для дітей та молоді, а саме: ведуть виставкову станцію ОПД-МЛ в ЗСА, акцію „Серце і книжка“ (фонди для висилки книжок до Південної Америки), кружок членів-прихильників ОПДМЛ (Об'єднання Працівників Дитячої та Молодечої Літератури), влаштовують щорічно Вечори для молоді, присвячені журналові „Юнак“, постійно дають по фонди на пластові видання, адмініструють журнал для новачків „Вогонь Орлиної Раді“ тощо. З нагоди Ради призначено 100.00 на видання книжок про Отамана Петлюру.

Вечорі відбулася ватра

під проводом старших пластунок. Народи продовжувались і в неділю вранці. Після закриття Ради присутні взяли участь у Службі Божій, яку відправив о. Шевчук. На Раді вибрано зв'язкового між обома куренями Лярусю Зелік, куріньово сеньором перебрано Ніну Самокіш, а куріньово старших пластунок Лілю Сигіду.

„КИЇВСЬКИЙ ВЕЧІР“ У ФІЛЯДЕЛЬФІ

22 квітня ц. р. у Філядефії Т-во українських Інженерів і ОЖ ОЧСУ влаштувало вечір, присвячений Києву. В програмі три коротенькі слова про різні аспекти міста Києва: архітектура, культура, музика. В концертній частині співав Іван Гош, скрипаль Ярополк Ласовський та піаністка Лілія Бульба виконають твори київських композиторів. Мистецьке читання — артист Іван Праско. Вечір доповнять прозріння та фільм про історичний Київ. Вечір відбудеться в залі „Трибуна“.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302-2.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1973.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Фальшивий „миролюбець“

Міжнародні пресові агентства і советське ТАСС принесли в кінці минулого тижня інформацію, що Леонід І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСР і голова Президії Верховної Ради СРСР, виступаючи перед моряками на військовому крейсері „Адмірал Сенявін“, з якого він спостерігав за маневрами советської морської флотії в околиці Владивостоку, знову обвинувачував уряд З'єднаних Штатів Америки за нібито зумисне протягання переговорів СALT, закладаючи Білому Домові нехтування взятих на себе обов'язків.

Виступ Брежнєва, згідно з оцінкою політичних спостерігачів і кореспондентів, заскочив багатьох політиків на Заході, особливо тих, які вірили у советську мирну політику і миролюбність самого Брежнєва, зокрема на відтинку розроблення і скорочення стратегічної зброї. Ніхто, очевидно, раніше не застановлявся глибше, що однією з головних прикмет закордонної політики Советського Союзу є миролюбна фразеологія, за якою приховані комуністичні імперіалістичні цілі захоплення влади у цілому світі. Про розроблення говорив колись тодішній міністер закордонних справ СРСР Молотов, говорив тепер на Генеральній Сесії ООН його наступник Андрій Громико, говорять про неї й інші советські верховоди, зокрема „сам“ Брежнєв, але за даними Міжнародного Інституту для Стратегічних Студій в Лондоні збройні сили СРСР зросли від 1962 року до сьогодні аж на 30 відсотків і становлять тепер 3,675,000 воїнів, що являються другою — за Китайською Народною Республікою, — найбільшою чисельною збройною силою у світі.

Знову ж багато дипломатів в Москві вважають відновлення атаки Брежнєва проти ЗСА черговим політичним маневром на передній приїзду до СРСР державного секретаря ЗСА Сайруса Венса у другій половині квітня ц.р. на переговори в справі остаточного завершення домовленості і підписання договору про скорочення стратегічної зброї та рівночасно пересторогу, щоб не надіявся на великі советські концесії.

Треба погодитися з думкою деяких кругів НАТО, що Советський Союз взагалі не бажає собі жадного розроблення в теперішньому часі, в часі внутрішніх і зовнішніх труднощів, невдоволення з комуністичних режимів в сателітних країнах і зростаючої сили Китаю, який вимагає виведення советських військ вже не тільки з прикордонної смуги, але також з Монголії та інших частин Далекого Сходу, до яких має претензії червоний Китай. Говорення про розроблення є суцільною оманною пропагандою, завданням якої є відвернути увагу світу від систематичного зростання збройної сили СРСР і Варшавського Пакту. З тієї причини перестала діяти також політика детанту, бо на Заході вже приходять до свідомості, що ця політика себе не виправдує. Доосновна переміна в американсько-советських взаємовідносинах після Другої світової війни, яка переконала різні фази — від конфронтації, під час тривання „холодної війни“, до нормалізації і співпраці з СРСР, не поліпшила міжнародного клімату, не забезпечила тривалого миру у світі, не зліквідувала взаємного недовіря, шломо напівки, в багатьох випадках спричинилась до загострення у відносинах і до посиленого зростання. Також переговори СALT не злагіднили міждержавної і міжнародного напруження і не зменшили небезпечки атомової війни. Навіть колишній президент Форд уважав за потрібне заявити, що він не буде більше користуватися словом „детант“, признавшись тим самим, що з комуністичними імперіалістами можна говорити тільки з позиції сили, бо лиш таку мову вони розуміють.

Тому і останній напад Брежнєва на ЗСА і його заяви про розроблення треба вважати суцільною советською пропагандою, завданням якої є, як це свого часу заявляв американський генерал Кіген, прикрити советське готування до війни проти ЗСА і цілого Заходу.

В Гарварді започатковано фонд українських соціологічних студій

Кембрідж (ФКУ) — В кінці цього року започатковано фонд українських соціологічних студій в рамках загального фонду Українських Студій в Гарвардському Університеті. Цією студією передбачено дослідити соціологічну працю, звернувши особливу увагу на студії українців на еміграції. Тому, що до сьогодні майже немає систематичних, точних студій про українців в країнах поселення, особливо в Америці, цей фонд дасть змогу збирати та аналізувати такі дані як: число українців в Америці, природний приріст людності в українській громаді, кількість дітей в родині, стан фізичного й психічного здоров'я, смертність, суспільний стан українців, досвід українських підприємців і професіоналів, розвиток українських культурних цінностей серед еміграційної громади, настанову молодішнього покоління до української громади, процес асиміляції у загальне суспільство і т.д.

Дослідка соціологічна праця намагатиметься дати відповіді на ряд соціологічних питань, пов'язаних з цими й іншими даними. Фонд соціологічних студій започатковано заходами проф. Всеволода Ісаєва з ремені Українського Соціологічного Інституту. До сьогодні УСІ та Український Науковий Інститут Гарвардського Університету співпрацювали над трьома дуже успішними

проектами, а саме: видання збірника „Українці в Америці“ в Американському та Канадському Суспільстві під редакцією В. Ісаєва, публіковане у видавництві М. П. Коца, соціологічна конференція в рамках ширшої конференції про українську еміграцію в Америці, яка відбулася в грудні 1976 р. та конференція в листопаді 1977 р., присвячена демографічній аналізі даних про українців в останньому американському переписі, організована проф. О. Воловиною та м.г.м. Е. Касинцем, в якій взяли участь деякі відомі американські демографи. Доповіді прочитані на цих конференціях будуть згодом видані друком.

Фонд соціологічних студій в рамках Гарвардського Інституту дасть змогу продовжувати цю діяльність. На найближчий час планується студію молоді та інші конференції на соціологічні та зближені теми. Закликається всіх розбудувати цей фонд дотримуючись на Гарвардському Інституті Українських Студій. При всіх дотациях на цю ціль прохатиметься зазначити, що дотация присвячена на соціологічні студії.

Першу дотацию, у висоті 1,000 доларів, на фонд українських соціологічних студій при Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету склали Христина і проф. Всеволод Ісаєв, в пам'ять своїх батьків бл. п. Івана Солгана та бл. п. Петра Ісаєва.

О. Семен Гауко

ВІСЛУЖНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СОВЕТСЬКОЇ ІЄРАРХІЇ

Ієрархія Церкви в Советському Союзі, що зовсім байдуже сприймає тяжкі переслідування віруючих і вандалське нищення та профанацію храмів Божих в себе на батьківщині, — виявляє не абияку активність та ліберальну поведінку в країнах вільного світу по всіх континентах.

Підступна пропаганда і безсовісне вихвалювання советської здегенерованої суспільної системи, негаразди проповіді про кохність миру у всьому світі, при одночасному схвалюванні всіх кривавих авантур Советського Союзу по деяких країнах Азії і Африки, — все це належить до найперших обов'язків советської церковної верхівки. Не мало ролі відіграла ця верхівка в підкоренні Москви древньої африканської країни Етіопії, що в недавньому минулому називалася Абесінією. Її невчепні природні багатства притягали особливу увагу Італії, Англії, Франції, з якими їй доводилося тяжко боротися в обороні своєї суверенності.

Цією країною та її багатствами зацікавлена була і царська Росія, яка посилала до неї свої експедиції, що врешті привели до встановлення постійних дипломатичних зв'язків Росії з Етіопією.

Приймаючи під увагу особливе геополітичне положення Етіопії, Советський Союз, що провадить свою політику в глобальних масштабах, саме і приділив цій країні найбільшу увагу, щоб через посилені контакти здобути для себе повне довіря.

Велике довіря здобув собі Советський Союз ще в 1936 році, коли то під час італійсько-абесініської війни поспішив зі своєю допомогою Етіопії, виласивши членський штаб працівників Червоного Хреста, дещо артилерії, амуніції і, звичайно, свою перевірену службу.

Мови нема, що ця допомога була більш символічною, бо докучувалась не з метою реальної допомоги, як виключно з метою пропаганди та здобуття симпатій до Советського Союзу серед етіопських народів мас.

В згаданій війні Етіопія була розбита і окупована Італією, але після Другої світової війни Італія довелася відмовитися від своїх претензій на Етіопію, що знову стала незалежною, а її імператор, який перебував на еміграції в Англії, швидко повернувся на свою вільну батьківщину.

З того часу Советський Союз ще більше поживав свої зносини з Етіопією та почав висилати туди ще більше своїх агентів для посиленої пропаганди та для створення підірвних колон.

Перш за все, збільшено

число службовців в амбасадах та відкрито ще два консульства.

В Адіс Абебі совети уфундували шпиталь, який обсадили виключно своїм медичним та адміністративним персоналом.

В 1963 році в Адіс Абебі совети урукомили Політехнічний Інститут, в якому всі професорські та викладацькі посади обсадили виключно випущеними комуністами, натомість вся студентська молодь була виключно етіопська, з суспільних прощарків, найбільш придатних для індустріалізації епідемії марксизму-ленізму. З того часу згадана Політехніка встигла випустити сотні молодих інженерів, що розійшлися по цій країні, по нійши в народ, впарі з практичним знанням, згубні ідеї комунізму.

Усвідомлюючи відданість етіопського народу глибоко вкоріненому християнству, перфідна Москва звернула свою пильну увагу і на Етіопську Церкву, виласивши туди негайно свого церковного єпископа, відомого митрополита Никодима Ротова, видатного „борця за мир“, тобто за мирну капітуляцію всіх перед комуністичною Москвою.

Згаданий митрополит не дарма був в Етіопії. Він навізав потрібні йому контакти з духовенством та світськими людьми, а найголовніше, він навізав кільканадесяті молодих людей на науку до Ленінградської духовної академії, де такі адепти богословської науки, за чисто камуфляжним богословським знанням, здобували і ґрунтовне знання з діалектичного матеріалізму. Для належного опанування російської мови студенти з Етіопії вчилися в цій академії шонайменше по сім-вісім років, після чого верталися на батьківщину. Багато з них, діставши в Савтах магістерські і докторські дипломи, вже працюють в Етіопській Церкві.

Словом, контакти були дуже поживальні, високі державні урядові, вище етіопське духовенство, врешті, навіть сам імператор Гайле Селасіє, надзвичайно благородна і добра людина, їздили на відвідини в Москву. Звичайно, що Москва не залишилася в долгу і, окрім регулярних контактів, що відбувалися стало, вислала до Етіопії ще й спорадично різних гостей та відвідувачів. Та чи не найбільш знаменними були відвідини Етіопії советським патріархом Пименом в січні 1974 року.

В супроводі ескорти, що складалася з одинадцяти осіб, прикритих рясима, панатіями і хрестами, Патріарх Пимен прибув на летище в Адіс Абебі за два дні до вельми шанованого в Етіопії святого Богоявлення Господнього. Цей вельми важливий гость зустрівся члени етіопського уряду на чолі з самим імператором Гайле Селасієм та патріархом Абуною Теофілом.

З якою ж властиво, метою приїхавши ці вислані червоної Москви пильно очолюючи найвищою промисловою крайової Церкви?

В офіційному Журналі Московської Патріархії (число 5 за 1974 рік) в звітванні про ці відвідини, на це питання була така відповідь: „Метою відвідин було скріплення традиційного братерських відносин між Етіопською і Руською Церквою, сприяння зростанню їх вкладу в зміцнення миру та справедливості для всіх народів світу, на що самовільно призначено було зусилля Етіопії і Советського Союзу“.

Але не для зміцнення і співпраці проти посиленого наступу атеїзму і охорони святих Божих Церков прибула московська делегація, а для очевидного переведення в життя директив ЦК КПСС про „мир“ для всіх народів світу, по рецепту того ж самого ЦК КПСС.

В програму цих „патріархальних відвідин“ Етіопії входили: присутність на Йорданському освіщенні води в Адіс Абебі з участю імператора Гайле Селасіє при багаточисленних масах віруючих, відвідини інших етіопських старовинних церков, звернення до багатотисячних мас з проповідями, передавання на очах цих мас скарбончиків з грішми від віруючих зі Советського Союзу для розподілу серед етіопської бідноти, бенкети з обідними промовами в імператорському дворі, в патріаршій палаті, в советській амбасаді, в яких товклося по одне і те ж саме — про „мир“ та „прогрес“, про „гуманність“ Советського Союзу та „ненависть“ до всякого расизму та поневолення.

Це все те, що робилося та про що подавали московські звітаючі. Вся закулісна робота, само по собі зрозуміло, залишилася глибоко прихованою в московських архівах.

Одразу по тих відвідинах в Етіопії почалося немов на дріжджах, колоритно, хутко дійшло до революції з усіма її жорстокими атрибутами. Перебито членів імператорського уряду, членів імператорської родини, а самого імператора Гайле Селасіє замкнуто в якійсь бунтарні, де він незабаром і Богу духа віддав.

В листопаді 1975 року відвідувала Етіопію друга церковна делегація, менша ранішою і менша числом. (Закінчення на ст. 4-й)

НАУКА ПСИХОЛОГІЇ В УКРАЇНІ

(Б.Ц.) Не лише серед американських професіоналів, але і серед українців на Заході мало хто знає про розвиток психологічних наук в підсоветській Україні. Вправді, в 20-их роках харківських Психотехнічний Інститут був добре відомий в професійних колах різних країн, а його публікації (українською мовою) можна було знайти в університетських бібліотеках Заходу. В 1925-30 роках виходив „Український журнал експериментальної педагогіки і психології“, в кількох університетах встановлено катедри психології. Сьогодні нема ніякого психологічного журналу українською мовою, дарма, що існують катедри психології як теж окремі Інститут психології в Києві. Навіть книжки українських психологів-дослідників в більшості публіковані російською мовою.

Не диво, що американські психологи, хоч цікавляться розвитком психологічних наук в СРСР і пишуть на цю тему статті і книжки, досі не звернули уваги на вклад українських психологів.

Проф. д-р Іван Головинський зробив дуже корисну роботу, публікуючи на цю тему свою статтю в журналі „Американський Психолог“ (American Psychologist), що є органом Американської Психологічної Асоціації (лютий 1978). Це добре удокументована розвідка, оперта на багатій різноманітній літературі. Автор кількакратно підкреслює політику русифікації советського уряду, яка сприяє розвитку психологічних наук в Україні, зокрема соціальної та виховної психології. Крім того, психологія є підпорядкована партійним директивам, які вимагають від психологів лояльності і співпраці в ідеологічній війні зі Заходом. Від них вимагається боротьба проти західних психологічних концепцій, зокрема західних теорій про особистість проти гуманістичних ідей в психології, проти психоаналізу і навіть психоаналізу.

Така контрола партії зумовила застій в розвитку психології в усьому СРСР. Для ілюстрації можна вказати, що „Вопросы Психологии“ почали появлятися в 1955 р. Це мабуть єдиний науковий журнал в СРСР в цій ділянці. Нагадаємо, що в ЗСА є біля півсотні психологічних журналів, а в Німеччині кільканадесяті, так само у Франції.

Як подає проф. Головинський, в Києві є Науковий Інститут Психології, що має 150 співробітників. Дослідники займаються головним чином дослідженнями вищих мозкових функцій та їх відношенням до психічних явищ. Цей Інститут співпрацює з Інститутом Кібернетики, що є також у Києві. Західні психологи, що мали

молодший від мене, був, мали коло мене, а „тепер“ я став малим коло нього. Його генералі: народжений 18-го квітня 1918-го року в Острові, на Перемишлі, гімназійна освіта й матура — в Перемишлі. Потім Дивізія, військовий вишкіл і активна служба, кінець війни... полон у Риміні (Італія)... Англія, вкінці, звільнення з полону, еміграція до Аргентини — а з 1956-го року побут в Америці.

Крізь прядиво споминів мого співрозмовця пробирався ніжний любов до своєї матері та гордість за її мужність і патріотизм, якими дорівнювала Стефаниковій „Марії“, чи древній „спартанкам“. Коли сусід дивувалися, чому вона, виряджаючи сина на війну, не плаче, почувши горду відповідь:

— Якби я мала плакати, то я його туди не виряджала б... Потім я рецитувала зі сцени свої новорічні побажання. Все шло згідно з писаним скриптом — аж до місця, де говоривши про здоров'я. Тоді прийшла несподіванка і для слухачів і для мене... Саме в мент, як я мав сказати: „...Щоб були ви, як риба, здорові!“ — серед маси слухачів, що підступили аж до сцени, маєстатично виплила, вишила всіх майже на голову, постать „тата“.

В миг я змінив слова, чи пак єдине слово тексту і, вказуючи рукою на цю постать, проголосив: — ...Щоб були ви всі, як Рибалт, здорові!... А потім поливали роки — всі позначені жвавою суспільно-громадською працею бізнесмена Ярослава Рибалта в Клівленді, зокрема в місцевій станції Дивізіяніків, у відділі ООЧСУ і в тамошньому Відділі ФКУ. Гарвардський Центр Українських Студій став для військового ветерана новим фронтом боротьби проти окупанта. Як багато інших його товаришів зброї, казав: — Тепер, як замовили наші кріси й гранати, хай за нас воюють наші зароблені гроші! Без солідної підбулоу у всесвітній науці ми ніколи не здобудемо успіху й даремні будуть усі наші жертви крові, бо нас і далі вважатимуть за чиньш вимдум, за „вчорашніх“, за ворожобників без власної землі, імені, культури й історії — казав меценат і ентузіаст Українського Гарварду, Ярослав Рибалт.

...І раптом — що це?.. Та неже це можливе?.. Рів в

ГОРОДИНА В КОПАЛЬНІ АЛЯСКИ

(М. Л-ий) В південно-західній Алясці є давню покинуту копальня золота, яка може стати доставцем у тій частині світу продуктів як помідори. Думку створити підземні городи для вирощування городини протягом усього року видигнула місцева корпорація Alaska Hydro Gardens. Її основник і представник Лярі Чепін просив плянувальну комісію міста Жуно, поблизу якого є ця копальня, щоб йому дозволили влаштувати досвідну гідротропічну фарму в темній і занадланій системі тунелів усередині колись багатого на мінерали копалини. Гідропонічна система, це плекання рослин у коритках, до яких замість землі дають поживу. Тому, що ця система є розмірно коштовна, то гідропонічне вирощування рослин не провалюється на велику комерційну скалу. Електричні лампи заступають сонце.

Жуно, яке має 20,000 мешканців, оточене морем, розкожене в нерівній, горбватій області. Доставка городини й овочів до Аляски дуже незвичайна й дорога, бо доставляється їх з північнозахідних штатів. Доставка їх повітряним шляхом, або баржами, що сполучене з великими коштами. Утруднення для транспорту делікатних помідорів і овочів становлять теж великі морози. Чепін, інформаційний службовець штатного департаменту, каже, що йому вже наприклад платили за фунт твердих помідорів 1,29 дол імпортних з міста Сіетл, тому тепер настав час для вирощування помідорів у тунелях копалини. Буде це замкнене середовище. Будуть там довгі коридори, тверді кам'яні стіни. Здовж головної дороги будуть стояти вирощувальні корита, а електричні трактори возитимуть їх вніз і вгору.

Копальня знаходиться за містом. У часах найкращого розвитку басейну Last Chance був найбільшою підземною копальнею у світі. Головним її видобутком було золото вартості 80 мільйонів доларів, а також мідь і цинк — від відкриття копалини в 1886-му році до її закриття в 1943-му році, як „неважливий для воєнного промислу“. Копальня має 26 поверхів, з них 15 понижче моря. Як досі, то ніхто не знає, скільки сот миль тунелів є там, або скільки золота, міді й цинку залишилося ще там. Крім вирощувальної фарми в пропозії є теж улаштування станції для вудження свіжозловлених лососів, з якої користалися 60-100 туристів денно, а саме місто мало б гарні прибутки з туристичних оплат.

Якщо комішнери міста схвалить улаштування таких підземних городів, то в тунелях прийдеється підняти температуру з 40 ступнів до коло 70 ступнів. (Закінчення на ст. 4-й)

КАША — РАДІСТЬ НАША!

Одна з чергових статей п. МIRONA Сурмача на улюблені ним дитячі теми, що появилася у великономому числі „Свободи“ (за новим стилем), стала предметом радінного розногослов'я в домі моїх добрих сусідів та земляків з Бібрського повіту, панства Тамушів. Вийшло так, що пані Тамушівка повністю поділяла думки пана Сурмача, що, мовляв, — „каша, каша і салата, це найлучша дієта“, натомість пан Тамуш мав до цієї сурмачівської тези свої застереження.

— Не на те я приїхав до цих контри, — рішав рішуче пан Тамуш, знявши з носа окуляри, — щоб їсти кашу і кашу, або гризти салату, як заць в городі. Тих хлопських вітамінів я мав досить в Старому Краю, де колись, бувало говорило, що бульба і каша — се радість наша! Там чоловік мусів примати таку дієту, бо нічого лучшого в банку не було, — тут, в Америці, не мусить, слава Богу! Тут тяжко працюючи людина як не споживає фунтового стейка, то швидко витягне ноги на вітамінах А, В, С, Е, і м'який знак, — як писав, бувало, небіжчик Микола Понеділок.

Ой, не кажи так, та не гниві Бога! — зідхнула дорожа землячка. — Не один з тих, що об'їдалися стейками, нині гризе сире земля на горі Кальварії... А ще в наших роках, коли машина всередині вже так не варить, як за молодих літ, то таки треба послухати поради містера Сурмача, сказати їм-бай стейкам і перепроситися з хлопськими вітамінами.

— Велі, — хитро підсміхнувся пан Тамуш, а я йому, Сурмаче, не давай мені кредит за те, що він пише, а за те, що він робить. А хто його знає, що він там робить, вдома, на фермі?... Або його хтось контролює?... Людя гне байдики у „Свободі“, як то пожиточно їсти кашу і пити юшку, а сам, може, заховавшись у підпіллі, лопас стейки, аж за вушми тріщить! Вже я тобі в се не повірю, щоб він так добре тримався, як на своїй вік, на самій каші, каші і салати!

— Ну, й невірний же з тебе Тома! — сілснула реками дорожа землячка. — Та як можна не вірити такій поважній людині, такому українському патріоту, що з любові до Неньки-України навчався на старості років грати на бандурі! А ще до того він має свій бізнес напроти нової церкви святого Юра, то вже хіба з отой самої причини він мусить писати і казати правду!

На таке „діктум“, — як казали римляни, — пан Тамуш не мав жадного протигаргументу і мусив визнати рацію за дружину, зрештою — чи не перший раз... І кер

тому організм того уосібленого здоров'я лікарі знайшли глибоко закоріненою недугу-вбивство. Нічого не помогла операція... велетень на очах сохнув-в'янув. Але як воля і гідний син своєї мужньої матері, не скаржився, не нарікав. Навів свою життерадісну усмішку доволу уст зберіг, тільки тепер вона була квола — як зимове сонце.

Хотів дуже бути ще на Третньому Гарвардському вечорі в Клівленді (27-го листопада) — але маючишча доля приготувала йому іншу імпрезу. Його найстарша дочка Ліла, яка так засвітньо любила свого татка, не могла пережити думки, що він швидко летатиме в домовину, ... і випередила його; вона згасла 5-го листопада, проживши 24 весні життя і 8-го листопада її поховано на українському католицькому цвинтарі св. ап. Петра й Павла, Герц Ровд, у Пармі — Огайо.

А за нею в той самий маршрут — останній туземний — вибрався її татко, Ярослав Рибалт. Помер 20-го, похоронений 23-го листопада 1977-го року, поруч своєї доні. Любов не цього світу еднала їх по цей бік буття, вона з'їдала їх і потябила.

Треба вірити, що ця сама глибока родинна любов дасть опечалений вдові — Катерині та двом молодим доням — Христі і Квітці силу видержати подвійний удар долі і загартуватися до твердої життєвої борні. Панахиди відправляли: 6. дивізіяний капелан, о. д-р І. Нагаєвський, о. прот. Я. Сірко і о. Л. Тимків. В час похоронної Богослужби прощав Покійного парох церкви св. Андрея о. Л. Тимків, а над свіжою могилкою останній салют віддали: голова місцевої Станції Дивізіяніків Л. Куська і О. Чучкевич — від товаришів зброї з Дивізії, Ст. Зорій — від УПА, а голова Відділу ФКУ Клівленд В. Лагошник — від Українського Гарварду.

Велелюдний похорон Ярослава Рибалта, з участю громадян Клівленду (Пармі, Лорейн, Акрону, Янгс-тону та друзів з Детройту, Чикаго, Торонта, Філадельфії, Ньюарку й Нью Йорку був явним маніфестацією жалю за подвійною втратою вужчої і ширшої української громади та її симпатій і співчуття для опечаленої Родини.

Вшанували Годину Українських Мелодій Р. Мариновича

Після незвичайно успішної імпреси (бенкету, концерту й забави), влаштованої 6-го червня м.р. на оселі СУМА в Еллен-віллі, Н. Й., знаменитим тодішнім мейстером якої був д-р Андрій Шуль, а аранжером Михайло Драйчук, і в якій взяли участь понад 220 осіб та виконавцями якої були ансамбль бандуристів під орудою проф. Р. Левицького й Ковальчука з Вільмінгтона, Дел., та оркестра „Дніпро” О. Строщака, якою відзначено 25-ті роковини успішної праці радіо-телевізійної програми „Години Українських Мелодій” Романа Мариновича з Вашингтону, Д. К., в неділю 18 грудня м.р.

Години Українських Мелодій влаштувала владна бенкет з нагоди 25-річчя свого існування концертом у залі Української Центральної в Пасайку, Н. Дж., в якому взяли участь біля 200 осіб. Влаштували цю імпресу в осередку своїх великих приятелів українська радіо-телевізійна програма гостила в себе представників майже всіх місцевих установ і організацій та численних громадян. Репрезентантом Українського Народного Дому був Ярослав Петрик, Української Центральної — п.п. Д. Ма-зурник, Іванків, хору „Гомін” — Турин, Осередку СУМА — Стефан Журавський, Батьківського Комітету СУМА — Осип Козак, Кредитової Кооперативи „Самоміч” — інж. Ярослав Федун, Пластової Станції Марія Бакалеш, ОДВУ — Василь Марушак, 182-го Відділу УНС — Григорій Кліменко, Української Православної Церкви — Петро Величко й Павло Войнів, Української Католицької Церкви — Дмитро Прус і Лобур, Американських Ветеранів — Франк Мартин, Вільного Козацтва — Василь з Ірвінгтона, а Т-во „Самоміч” — Михайло Драйчук. Учасники цієї імпреси, якої тодішнім мейстером і керівником був інж. Володимир Бакалеш, мали нагоду не лише споживати обильні страви, що його підготували п. Івашків і його співпрацівники, але й вислухати численні, короткі промови і привітні багаторепрезентантів, які підкреслили віддану їм корисну роботу радіостанційної програми „Години Українських Мелодій” Р. Мариновича.

Ред. Ігор Дзябога очолив нову Управу Осередку СУМА в Асторії

Асторія, Н. Й. — У виступі Загальних Зборів Осередку Спілки Української Молоді ім. Михайла Сороки, які відбулися тут в суботу, 1-го квітня ц.р., у Власному Домі, обрано нову Управу Осередку, яку в цій календарній очолив ред. Ігор Дзябога, відомий студентський і суспільно-громадський діяч, член Екзекутиву й Крайової Ради УККА та Головного Управ ООЧСУ СУМА. До Управи, крім згаданого, увійшли ще Осип Галатин — заступник голови, Петро Бурик — секретар, Василь Піх і Ярослав Дусанівський — фінансові референти Дому й Осередку, Теодор Костриба — господар Дому СУМА, Марія Гаманюк — культурно-освітній референтка і ред. В. Левенюк — член Управи. До Контрольної комісії обрано: Мирослава Левенюка, Павла Галатина і Романа Зварича; Батьківський комітет очолив Іван Вітюк, а Булаву Юнацтва — Леся Галатин; на головну виховну посаду покликані Єлисавету Болдир. Зборами проводила Президія в особах: ред. В. Левенюка — голова, О. Галатин — секретар і інж. Мирослав Шмігель — почесний член.

Зі звітів голови (М. Левенюка) і булавної (Л. Галатин) та інших членів уступаючої Управи присутні довідалися, що Осередок відбуде 32 виховних сходів, 4 святкові апелі, створить другу, молодшу групу бандуристів під керівництвом Ярослава Стахова і адміністратора Петра Бурка, майже усе юнацтво брало участь у таборванні, як також активну участь у різних імпрезах, що їх влаштувували інші організації. Голова Мирослава

Левенюк ствердила, що молоді слід приділяти більше уваги, знаходити її з процесами в Україні, сприяти розвитку і плекати в ній українського духа. Численні присутні взяли участь у дискусії з увагою вислухали привітальну доповідь голови Крайової Управи СУМА інж. М. Шмігеля, який ствердив, що Осередок в Асторії має майбутність, якщо Управа систематично працюватиме з молоддю, що вивчання молоді мусить стояти на першому місці.

Спілка Української Молоді це велика й престижна молода організація, — заявив М. Шмігель, — це повинні мати на увазі всі її члени. Голова КУ СУМА закликав старших виявляти більше довіри до молодшої генерації сумівців, народжених вже в ЗСА, яка у деяких випадках більше наближена духовно до юнацтва, як старші виховники. Ставив наголос на Школі Українознавства, що їх повинні кінчати усі сумівці. Він також апелював до всіх, щоб у праці витворювати таку атмосферу, в якій могла б успішно виховуватися молодь.

Короткі привітання Загальним Зборам склали Стефанія Рудик від ОЖ ОЧСУ, Іван Вітюк від 35-го Відділу ООЧСУ та представники інших організацій.

Шістдесятіччя Української Державності у Лондоні, Канада

Заходом місцевого КУК у 22-го січня на міській ра-туші, побіч кленового листка, гордо повісив на національний жовто-блакитний прапор. У Лондоні це вже традиція.

Жахлива сімгова приневолила перенести святкові відзначення аж на 26-го лютого. Святю, у просторій аудиторії Українського Центру, почалося внесення національних прапорів членами СУМ і ОДУМ до головного стола. Відкриваючи святкування, голова лондонського КУК, д-р Е. Рослякський наголосив непохитність українського народу у нерівному змагу за свою волю і незалежність.

Після гімну „Ще не вмерла...” і молитви, місцевий колишній учасник визвольних змагань, о. парох Л. Кусий відчитав святою ІУ Універсал. Описля, у місцевій частині виступив новоорганізований хор Українського Центру під диригентурою п. В. Олійник. У рециталі взяли участь три покоління „Золотий Гомін” (Тичини) виконала молоденька студентка Курсів Українознавства, М. Цап — п.п. Г. Блошинська, „Баллада про побратима” (Л. Мисенда), та лондонська сеньйорка п.п. Вітоль, продекларувала „Дзвони з України” (В. Перелеславця). Усім їм присутні висловлювали своє признание щирими оплесками.

Доповідача, інж. Андрія Григоренка, представляла культурно-освітній референтка, поетеса Л. Храплива — Шур, зазначаючи, між іншим, що він народився, зріс і навчався поза межами України, на еміграції у Москві, і не чув рідної мови. Він є сином Пет-

ра Григоренка, відомого колишнього генерала Червоної армії.

На вступі своєї доповіді він подякував за почесне доповідання на урочистостях відзначення 60-ліття проголошення Української Державності. Прелегент головню говорив про Правозахисний Рух в СССР, а зокрема на Україні. „Головна ідея, що об'єднує людей різних політичних настанов... є спрямована на легальну боротьбу... Ситуація дуже складна, це імперія і тоталітарний режим, говорив він, — який має монополію на все: на думку, на життя людини і на те, де людина має жити і якою мовою розмовляти.

В подальшому доповідач говорив про працю Української Гельсінської Групи, про арешти і засуди, про заваджені нашої еміграції покласти допомогу руху в Україні для того, щоб захід багато більше знав про боротьбу нашого народу за свої права, як він знає, і більше робив, як робить.

Дякуючи доповідачів, голова лондонської громади звернув увагу всіх на те, що коли у доповіді, який народився, зріс і навчався на Московщині і на московській мові, і у його батька, колишнього генерала Червоної армії, відродився український дух, і коли вони борються за права свого народу, то це є великою гарантією, що боротьба нашого народу є незломною та, що ідеї правди, волі і свободи мусять перемогти.

Офіційну частину святкувань закінчено молитвою, що її з причини хвороби о. пароха лондонської православної церкви, відмовив о. Л. Кусий.

Мгр Володимир Яців очолив Відділ ОДВУ у Філадельфії

Цьогорічні Загальні Збори 12-го Відділу Організації Державного Відродження України (ОДВУ), які відбулися 17-го березня в домі УНСОУ, закінчилися вибором нової Управи, до якої увійшли члени молодшого покоління. Програму Зборів, що її відчитав голова Відділу Борис Ставничий, прийнято одностайно, а також затверджено пропозицію Управою Номінаційну комісію. Вибрано Президію Зборів, на голову — мгр Бак - Войчук, а на секретаря — Ліду Лукіянович. Голова Зборів подякував за вибір, попросив до президіально-го стола голову ЦУ ОДВУ проф. д-ра Богдана Гнатюка та приступив до переведення програми загальних зборів. Олег Бак - Войчук відчитав протокол із останніх зборів, який прийнято. Звіти з діяльності Відділу подали: голова, місто-голова, секретар та скарбник. Проведено працю Відділу спрямовано в двох напрямках — внутрішнім і зовнішнім. До внутрішньої діяльності Відділу треба зачислити активність майже всіх членів у підготовці та в переведенні свята Відкриття Пам'ятника Олега Ольжича в Лігайтоні. Треба підкреслити, що велику працю у самій побудові пам'ятника виклав голова Контрольної комісії Володимир Зуляк. Рівнож у підготовці свята брали активну участь М. Яшук, мгр Володимир Яців, Орест Грабик, Олег Бак - Войчук та інші члени Відділу, які присвятили свій вільний час, щоб це свято Відкриття Пам'ятника Олегові Ольжичу відбулось якнайкраще. Відбулось 14 засідань Управи та 12 сходів членів, які проходили спокійно, ділово. Щоб мати кращий контакт з українською Філадельфійською громадою, наші члени зорганізованими групами на чолі з М. Яшуком відвідали в часі Різдва Свят домів наших членів та української родини з Колодого, яка уніфікалась моральним та матеріальним успіхом. До зовнішнього відтинку діяльності нашого Відділу треба зарахувати активність наших членів у церковних організаціях, суспільно-громадських та фінансових установах.

По звітах відбулась дискусія, в якій забрала голос мер від атаки серця і там його поховано.

Доля його родини була дуже трагічна. Його дружина померла в таборі Потьми, Мордовія, на засланні, а його син — Борис після перебування на засланні в Сибіру, помер 14-го січня минулого року в Києві, а син Василь також помер на засланні в Тайшеті в 1943 р., а тепер — рік тому, помер його наймолодший син Юрій тут в Нью Йорку.

Ці засідання було призначено на 9-го квітня, але з важливих причин переноситься на 16-го квітня.

Доповідь про Ф. Матушевського

У неділю, 16-го квітня ц.р. в мешканні Української Вільної Академії Наук при 100 вул. захід відбувся Науковий Засідання Історичної Секції в 3-й годині дня. Засідання відкрив науковий секретар д-р В. Омеляченко, а доповідь виголосив ред. Іван Світ на тему: „Федір П. Матушевський-життя, громадсько-політична і культурна діяльність”.

Ф. П. Матушевський одна з видатніших осіб в політичному та громадському житті України на переломі минулого та ХХ століть, активний борець за українські права та захисник нашої культури. Він був одним з основоположників українського видавництва „Бік” та редактором першого українського щоденника — „Громадська Думка”, а коли його зазначено став членом редакції й фактичним керівником щоденника „Рада”, що проіснував від 1907 р. до початку Першої світової війни в 1914 р. та припинився до посилення та організування українського життя у всіх його ділянках.

В часі Української Визвольної Боротьби був активним членом Української Центральної Ради, а в початку 1919 р. був призначений Українським Урядом послом до Греції, в Атені, де 21-го жовтня 1919 р. по-

мер від атаки серця і там його поховано.

Вступайте в члени УНСОУ!

ПРО ЗАКРИТИЙ ПРОЦЕС...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ти міліція; викликали в прокуратуру, щоб я давав свідчення на товаришів по роботі. Я не давав і не підписував. Тоді зв'язав мене КГБ, стали переслідувати. Знову заставляють підписувати провокаційно складені питання, погрожують законом. Я не підписував і відповів: „Я у вашій брудній справі не помічник”. За це мене і мою сім'ю стали переслідувати, робили в 12-й годині ночі обшуки, налякали дітей...

Наша адреса:
УРСР
м. Одеса 270005
вул. Фрунзе 199, кв. 128

В обороні українських політичних в'язнів

Нью Йорк. — Комітет оборони радянських політичних в'язнів інформує, що за останній час цей Комітет провів наступні акції на захист українських та інших політичних в'язнів в СССР.

Буртон Г. Голл, адвокат для Олеса Сергієнка, українського політв'язня, який знаходиться в Пермському конітаборі, написав декілька касаційних заяв до Верховного Суду УССР з копіями до різних юридичних установ в СССР та УССР. В лютому 1978 р. Голл одержав листа від К. Апраксина, голови Московської колегії адвокатів, в якому сказано, що Голл не має юридичного права захищати Сергієнка. Згідно з російськими законами, відповів Апраксин неправильно і Голл виготовляє нову касаційну заяву.

Раніше, осінню 1977 р., Голл відвідав Оксану Мешкову, матір Олександра Сергієнка, в Києві і вона просила його захищати свого сина. Того ж дня Голл „видворили” з Києва. Про свою поїздку до Києва Голл написав статтю в журналі „Нью Політик”, який виходить в Нью Йорку.

Член Комітету пані Людмила Торн написала серію статей для журналу Американських профспілок „АФЛ-КІО Трейд Юньон Нюс” про переслідування Гельсінських груп в СССР. Там вона подала ширшу інформацію про переслідування Української групи, про арешт Руденка і Тихого та суд над ними.

29 січня 1978 р. Комітет, на спілку з ньюйоркським відділом Товариства Американських психіатрів і Товариством для Етичної Культури влаштували панель на тему: „Психіатричне переслідування в СССР та Східній Європі”. В цьому панелі брали участь д-р Марина Войханська, д-р Авданді Папіашвілі — обоє психіатри з СССР, які недавно емігрували на Захід, д-р Роберт Ліфтон, відомий психіатр з Єврейського

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ

УНСОУ!

В ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашого Найдорожчого та Незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ та БРАТА

бл. п. Д-ра МИРОНА НИЖАНКОВСЬКОГО

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в понеділок, 17 квітня 1978 р., о год. 8:30 рано в церкві св. Юрія Переможця в Ошаві, Канада.

Просимо спом'янути Покійного в Ваших молитвах.

Дружина — ВОЛОДИМИРА
Донька — ЛІДІЯ з мужем і дітьми
Брат — ЗЕНОН

В глибокому смутку повідомляємо наших Приятелів та Знайомих, що в середу, 12-го квітня 1978 року, по довгій недугі, на 45-му річці життя, відійшов від нас наш Любий МУЖ, ТАТО, СИН І ЗЯТЬ

СВ. П.

ЯРОСЛАВ ПАЛИВОДА

б. член Пластового Куреня „Сіромани”

ПАНАХИДА в п'ятницю, 14-го квітня 1978 р., год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Конрой, 21 Е. 2nd Street Bound Brook, N.J.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ в суботу, 15-го квітня 1978 р., о год. 9:30 ранку в Церкві-Пам'ятнику, а опісля на цвинтарі св. ап. Андрія в С. Бавд Бруку, Н. Дж.

Дружина — ЛАРИСА з дітьми АНДРІЄМ І НАТАЛІЄЮ
Батько — Проф. ІВАН ПАЛИВОДА
Теща і тесть — НІНА І ОЛЕКСАНДР ГАЛОН

Вшанували Годину Українських Мелодій Р. Мариновича

Після незвичайно успішної імпреси (бенкету, концерту й забави), влаштованої 6-го червня м.р. на оселі СУМА в Еллен-віллі, Н. Й., знаменитим тодішнім мейстером якої був д-р Андрій Шуль, а аранжером Михайло Драйчук, і в якій взяли участь понад 220 осіб та виконавцями якої були ансамбль бандуристів під орудою проф. Р. Левицького й Ковальчука з Вільмінгтона, Дел., та оркестра „Дніпро” О. Строщака, якою відзначено 25-ті роковини успішної праці радіо-телевізійної програми „Години Українських Мелодій” Романа Мариновича з Вашингтону, Д. К., в неділю 18 грудня м.р.

Години Українських Мелодій влаштувала владна бенкет з нагоди 25-річчя свого існування концертом у залі Української Центральної в Пасайку, Н. Дж., в якому взяли участь біля 200 осіб. Влаштували цю імпресу в осередку своїх великих приятелів українська радіо-телевізійна програма гостила в себе представників майже всіх місцевих установ і організацій та численних громадян. Репрезентантом Українського Народного Дому був Ярослав Петрик, Української Центральної — п.п. Д. Ма-зурник, Іванків, хору „Гомін” — Турин, Осередку СУМА — Стефан Журавський, Батьківського Комітету СУМА — Осип Козак, Кредитової Кооперативи „Самоміч” — інж. Ярослав Федун, Пластової Станції Марія Бакалеш, ОДВУ — Василь Марушак, 182-го Відділу УНС — Григорій Кліменко, Української Православної Церкви — Петро Величко й Павло Войнів, Української Католицької Церкви — Дмитро Прус і Лобур, Американських Ветеранів — Франк Мартин, Вільного Козацтва — Василь з Ірвінгтона, а Т-во „Самоміч” — Михайло Драйчук. Учасники цієї імпреси, якої тодішнім мейстером і керівником був інж. Володимир Бакалеш, мали нагоду не лише споживати обильні страви, що його підготували п. Івашків і його співпрацівники, але й вислухати численні, короткі промови і привітні багаторепрезентантів, які підкреслили віддану їм корисну роботу радіостанційної програми „Години Українських Мелодій” Р. Мариновича.

І так у присмерній атмосфері скоро проминуло п'ять годин, які залишаться у пам'яті учасників і виконавців цієї владної імпреси, успішність якої належить завдячувати не лише організаторам і виконавцям, але великим приятелям програми з Пасайку, Кліфтоні, Вільмінгтоні, Ірвінгтоні й інших місцевостей, які дожили цю цінну, вартісну програму, що тепер рішуче відновили свої тижневі телесередачі з русел 68 і 60, WTVG в Ньюарку-Нью Йорку кожного четверга о год. 6:30 вечора, розпочинаючи їх спеціальною різдвяною телесередачою на Різдво 7-го січня 1978 р. Цю владну імпресу закінчено промовою керівника програми Романа Мариновича та відвідуванням моголітства для програми та її керівника-продюсента.

Р. М.

Мілена Рудницька Невидамі Стігмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканці міста Нью Джерсі можуть 5% стейвового податку.

28-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ньюарку, Н. Дж.

владштовус

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

письменниці

ДАРІЇ ЯРОСЛАВСЬКОЇ

з нагоди появи повісті

„ПАПОРОТЬ НЕ ЦВІТЕ”

в неділю, 16 квітня 1978 р., о год. 5 по пол. в Українським Народнім Домі 140 Проспект Авен., ІРВІНГТОН, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ:

Відкриття — п. ОЛЬГА МУССАКОВСЬКА, голова 28-го Відд. СУА: Слово про письменницю — проф. д-р БОГДАН РОМАНЕНЧУК; Читання уривків з твору; Виконання двіох пісень при гітарі — авторки: ІВАННА КОНОНІВ, ВАЛЯ КАЛІН-МАГМЕТ; Слово АВТОРКИ; Закриття.

Програму веде п. ЕМІЛІЯ ЦІПКА.

Після програми — ЗУСТРІЧ з ПИСЬМЕНИЦЕЮ при чайочку.

СЛАВА ГЕРУЛЯК

запрошує

на ЗАКРИТТЯ майстерні „ГОНЧАРНЯ”

22-го квітня — 7-го травня 1978 р.

Відкриття виставки:

22-го квітня 1978 р., 12 дня — 8-ма веч.

206 East 6th Street, New York, N.Y.

(212) 260-4490

МУЗИЧНА ШКОЛА при ТЕМПІЛ УНІВЕРСИТЕТІ у ФІЛАДЕЛФІЇ, Па. в четвер, 20-го квітня 1978 року, 7:30 год. веч. влаштує

ДИПЛОМОВИЙ РЕЧИТАЛЬ

ІРЕНИ ПЕЛЕХ, піаністки

Зал Пресер Гол, кімн. 204

В програмі теорії: Бак, Бетговен, Шуман, Балакіреф та Дебюссі.

Вступ вільний.

НАУКА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

(Continued from page 2 of 5)